

תלמודו בידו

דף עד עמוד ב

א] האם מותר לאכול חלב של כוי, ומדוע ?

ב] מנין ש"תענו את נפשותיכם" האמור ביום הכיפורים מתפרש לאיסור אכילה ?

ג] לר' ישמעאל, מנין ש"תענו את נפשותיכם" מתפרש לאיסור אכילה ?

א] לסובר שכוי ספק בהמה שחייבים על חלבה כרת, ספק חיה שחלבה מותר: החלב אסור מספק. ואין צריך ריבוי לזה, שהרי לפני הקב"ה אינו ספק. לסובר שכוי בריה בפני עצמה: החלב אסור באכילה שנאמר "כל חלב לא תאכלו". וכן דמו אסור באכילה, שנאמר "וכל דם לא תאכלו".

**ב] 1. מצות עינוי נסמכה לאיסור מלאכה. ללמד שכשם שאיסור מלאכה הוא בשב ואל תעשה, כך מצות עינוי היא בשב ואל תעשה, שלא יאכל ולא ירחץ.
2. כשם שמלאכה חייבים עליה כרת במקום אחר [שבת], כך עינוי נפש הוא דבר שחייבים עליו כרת במקום אחר [אכילת פיגול].
ומ"ועניתם את נפשותיכם" מרבים שאר מאכלים, ואפילו תרומה שמצוה לאוכלה, ואפילו קדשים שאסור להותיר מבשרם.
- וקשה, שמא העינוי הוא תשמיש המיטה [האסור במקום אחר, בעריות].
3. "והאבדתי את הנפש", מכאן שהעינוי הוא אבדת הנפש, שימנע מאכילה.**

ג] כגזירה שוה, דנים "עינוי" של יום הכיפורים שהוא מצות מלך, מעינוי שנאמר במסעי בני ישראל "ויענך וירעיבך", שאף הוא היה בידי שמים. אך אין ללמוד מ"וירא את עֵינָיו" שהוא פרישות תשמיש, לעינוי יום כיפור שיהא במניעת תשמיש, כי עינוי זה היה בידי אדם [פרעה].